

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	24 september 2013	NUMMER PS	PS2014RGW01
AFDELING	FLO	COMMISSIE	RGW
STELLER	I. Schartman	DOORKIESNUMMER	030 2582486
REGISTRATIENUMMER	80EB5236	PORTEFEUILLEHOUDER	Krol

Titel : richtinggevende kaders nieuwe samenwerking Hart van de Heuvelrug

---

Inhoudsopgave

Ontwerp-besluit	pag. 3
Toelichting	pag. 4

Bijlage(n): 1

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

In juni hebben wij aan u het 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013' ter informatie toegezonden. Daarbij hebben wij aangegeven dat het noodzakelijk is om samen met onze partners in het programma te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken voor de afronding van het Programma Hart van de Heuvelrug. Thans leggen wij het afsprakenkader ter besluitvorming aan u voor.

Voorgeschiedenis

In 2004 is de Raamovereenkomst Hart van de Heuvelrug ondertekend door 17 partijen. Deze raamovereenkomst eindigt medio 2014. Daarom zijn we sinds vorig jaar met de gemeenten Soest en Zeist in gesprek om te komen tot afspraken over de nieuwe samenwerking. Hierover bent u door ons een aantal keren vertrouwelijk geïnformeerd. In juni hebben de drie colleges ingestemd met het 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013'.

Essentie / samenvatting

Het afsprakenkader bevat de kaders waarbinnen de toekomstige samenwerking vorm zal krijgen. Het afsprakenkader bevat een aantal elementen die niet los van elkaar gezien kan worden. Inhoudelijk is er een verbinding tussen de elementen, maar het is ook duidelijk dat het pakket voor alle partijen een kwestie van geven en nemen is. Drie thema's vormen de leidraad: kosten beperken, opbrengsten maximaliseren en de integrale aansturing van de realisatie van de rode projecten.

Als onderdeel van het thema 'kosten beperken' is o.a. benoemd dat de door de provincie berekende rente op de voorfinanciering en het Beheerfonds wordt verlaagd van 4 % naar 0 %, en dat de provincie de financiële consequenties daarvan zal dragen. Voorts is de bouw van het Ecoduct Boele Staal uitgesteld en zijn diverse kostenbeperkende maatregelen in beeld gebracht en deels geïmplementeerd, en krijgt het programma de opdracht om continu de mogelijkheden voor kostenreductie te onderzoeken.

De afspraken met betrekking tot de optimalisatie van de opbrengsten hebben betrekking op de rode projecten binnen Hart van de Heuvelrug en op de Vliegbasis Soesterberg, waarbij ook de bestaande kaders met betrekking tot fasering en woningdifferentiatie tegen het licht worden gehouden en waar mogelijk en gewenst worden aangepast om optimaal te kunnen aansluiten op de markt.

Voorts is afgesproken dat de rode projecten van het Programma Hart van de Heuvelrug en de Vliegbasis worden ondergebracht bij een compacte, professionele en uitvoeringsgerichte organisatie met voldoende mandaat

waarvan de partners gezamenlijk opdrachtgever worden. Op die manier kan invulling worden gegeven aan optimalisatie van de opbrengsten.

Tenslotte is afgesproken dat de inspanningsverplichting die is opgenomen in de Samenwerkingsovereenkomst voor de Vliegbasis wordt omgezet in een resultaatsverplichting. Dat betekent dat er 10 miljoen verdiend moet worden op de Vliegbasis. Het risico dat ontstaat als het niet lukt om die 10 miljoen te verdienen, wordt een gezamenlijk risico, wat in belangrijke mate wordt gedekt door de mogelijkheid aanzienlijk kosten te beperken op de Vliegbasis en het vervallen van de renteberekening door de provincie.

Zoals aangegeven dient het afsprakenkader als één geheel te worden beschouwd, de elementen kunnen niet los van elkaar worden gezien.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Het vastgestelde afsprakenkader is richtinggevend voor de verdere uitwerking van nieuwe samenwerkingsafspraken gericht op het realiseren van de resterende projecten in het programma Hart van de Heuvelrug, zodat de beoogde kwaliteitsverbetering wordt gerealiseerd.

Financiële consequenties

Onderdeel van het afsprakenkader is dat de rente op de provinciale voorfinanciering vanaf 2013 op 0 wordt gesteld. Dit betekent dat er sprake is van derving van reeds in de begroting opgenomen rente-inkomsten. In de najaarsrapportage 2013 en de begroting 2014 is aangegeven dat hiervoor dekking moet worden gezocht binnen de portefeuilles Ruimtelijke ontwikkeling en Landelijk gebied.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Het tekort en het risico op het programma worden door het afsprakenkader gereduceerd. Gemeenten accepteren een gezamenlijk risico. Dit ligt gevoelig in de gemeenten, omdat men tot voor kort van mening was dat het risico zich beperkte tot de eigen projecten en voorfinanciering. Voorts beïnvloeden de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 het proces om te komen tot nieuwe afspraken.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

- Niets doen: Medio 2014 verloopt de Raamovereenkomst uit 2004. Hierin zijn de algemene afspraken over de Rood/Groen balans, financiële verevening, kwaliteit en organisatie opgenomen. De clusterovereenkomsten lopen echter nog door totdat het alle projecten en het cluster zijn gerealiseerd. De partijen in de clusterovereenkomsten zijn dus nog steeds gehouden aan de afspraken over rood/groen en verevening. Dit achten wij geen goed alternatief, omdat de huidige afspraken niet worden aangepast: er is weinig aandacht voor kostenbeheersing en opbrengstmaximalisatie en er zijn geen afspraken over de integrale aansturing van rode projecten.
- Ontbinding van het programma ('echtscheiding'): dit achten wij op dit moment niet het beste alternatief, omdat de realisering van de rode projecten, waarmee de kosten van de (door de provincie voorgefinancierde) groene projecten moeten worden verevend, grotendeels nog moet plaatsvinden. Bovendien zal ook de afrekening nog de nodige tijd kosten.

Voorgesteld wordt het 'Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013' vast te stellen als richtinggevend voor de uitwerking van de nieuwe samenwerkingsafspraken Hart van de Heuvelrug.

Gedeputeerde Staten,
Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 04-11-2013 tot vaststelling Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24-09-2013, afdeling FLO, nummer 80EB5236;

Gelezen het afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013;

Overwegende dat het van belang is te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken met de gemeenten Soest en Zeist om het programma Hart van de Heuvelrug tot een goed einde te brengen;

Gelet op artikel 158 van de provinciewet;

Besluiten:

Het 'afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013' vast te stellen als richtinggevend kader voor de nieuwe samenwerkingsafspraken Hart van de Heuvelrug.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

Art 158 Provinciewet

2. Beoogd effect

We willen met de twee andere actieve partners in het programma Hart van de Heuvelrug, de gemeenten Soest en Zeist, komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken, gericht op het tot een goed einde brengen van het programma en het lef om keuzes te maken als dat nodig is.

3. Argumenten

- De Raamovereenkomst Hart van de Heuvelrug loopt af in 2004;
- Nu het programma 10 jaar in uitvoering is het goed om de huidige afspraken tegen het licht te houden, bijvoorbeeld ten aanzien van betrokkenheid en rollen van partijen, aansturing, organisatie en kostenbeheersing.
- De omstandigheden, met name op de financiële markt en de woningmarkt, zijn veranderd waardoor het financieel perspectief van het programma en de wijze van risicobeheersing moeten worden bijgesteld.
- Het afsprakenkader biedt een goede basis voor een constructieve nieuwe samenwerking gericht op realisatie van het totale programma
- Met het terugbrengen van de provinciale rekenrente van 4 % naar 0 % wordt het tekort op het programma Hart van de Heuvelrug beperkt en kan er bij de fasering en programmering van de rode locaties optimaal worden aangesloten bij de markt, zonder dat dit nadelige financiële gevolgen heeft. Voor het programma.
- Door het betrekken van de Vliegbasis, welk project voor een groot deel nog niet is uitgevoerd, ontstaan er meer mogelijkheden voor kostenbeperking en optimalisering en kunnen er goede afspraken gemaakt worden over risicoverdeling.
- Wij willen programma afronden om zo de beoogde kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen.

4. Kanttekeningen

Het voorliggende afsprakenkader is gelijk aan hetgeen u in juni ter informatie is aangeboden. Wij zijn samen met de gemeente Soest en Zeist bezig met de verdere uitwerking, maar dat vergt tijd. Wij achten het van belang dat de beide gemeenteraden en U dit afsprakenkader min of meer gelijktijdig vaststellen.

5. Financiën

Onderdeel van het afsprakenkader zijn afspraken over verdere kostenreductie, optimalisatie van de opbrengsten en gezamenlijk risico. Dit zal een gunstig effect hebben op het saldo van de mastergrondexploitatie en op het risicoprofiel van de provincie.

In de voorjaarsnota 2013 is een beleidswijziging treasuryinkomsten opgenomen die het mogelijk maakt de rente die wordt toegerekend aan de voorfinanciering Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg te verlagen naar 0 %. In de najaarsrapportage 213 en de begroting 2014 is opgenomen dat hiervoor dekking zal worden gezocht binnen de portefeuilles Ruimtelijke Ontwikkeling en Landelijk Gebied. Uw staten moeten hier echter nog wel mee instemmen.

6. Realisatie

De komende maanden wordt gewerkt aan nieuwe samenwerkingsafspraken. Ons streven is om die begin 2014 ter besluitvorming aan u voor te leggen.

7. Juridisch

Zie wettelijke grondslag.

8. Europa

Er is niet gebleken dat er Europeesrechtelijke aspecten zijn.

9. Communicatie

Naar aanleiding van de Collegebesluiten over het afsprakenkader is begin juli een gezamenlijk persbericht uitgebracht over het afsprakenkader. Ten behoeve van het proces om te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken zal door de programma-organisatie worden gecommuniceerd met stakeholders.

10. Bijlagen

- Afsprakenkader verdere samenwerking Hart van de Heuvelrug 2013

- Ontwerp-besluit